

DECEMBER 2012 - NUMMER 116

Shaare Zedek Nieuws

Sabbatsrust - Samen zingen voor het ziekenhuis -

Presentaties - Wordt u ambassadeur van het ziekenhuis? -

Waardeloos wordt waardepapier - Lijfrentescheking, iets voor u?

“Zo rustte het volk op de zevende dag.”

Sabbatsrust

Bij de foto op de omslag

De foto op de omslag is genomen op een operatiekamer van de afdeling Cardeologie in het Shaare Zedek Ziekenhuis. Voorbereidingen worden getroffen voor een ablatiebehandeling. Met gebruik van een kleine ballon, gevuld met helium, wordt hartspierweefsel vernietigd dat een te snelle hartslag veroorzaakt. Meer hierover leest u op pagina 8.

Wordt u ambassadeur van het ziekenhuis?

Shaare Zedek verzorgt graag een presentatie over het ziekenhuis bij verenigingen of tijdens een gemeentevening of ouderenmiddag. Ook leerlingen van de basisschool worden vaak bezocht. Wij zoeken vrijwilligers die het leuk vinden 'ons' ziekenhuis te presenteren. Meer weten? Op pagina 6 leest u er meer over.

Stichting Shaare Zedek is door de belastingdienst aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

De Raad voor Financiële Betrouwbaarheid heeft de Stichting Shaare Zedek goetst en het Keurmerk verleend.

ISSN 1382-872X

Sabbat brood

Het volk Israël is nog maar net door God uitgeleid uit Egypte of er doen zich al grote problemen voor. Het voedsel is op. Honger betekent dat. Er was daarvoor ook al een drinkwaterprobleem. Maar daarin had God voorzien. Bij Mara en Elim. Hij had zelfs bitter water voor hen zoet gemaakt.

Maar gelukkig is nu ook voor het voedselprobleem uitkomst gekomen: manna, brood uit de hemel. Ze hadden het slechts voor het oprapen, daar in die wildernis. Zo werden zij 'dagelijks begenadigd, met manna hemels brood verzadigd'. Daarbij had God ook nog gezorgd voor 'beleg op de boterham': kwakkels kwamen elke avond over de woestijn scheren; zo laag en zo tam, dat je ze met je blote handen uit de lucht kon plukken.

Maar op de zevende dag stopte God die aanvoer tijdelijk. En dat deed Hij niet om het volk maar een beetje kort te houden, maar om het te beproeven of het Zijn geboden en wetten in acht wilde nemen (vs. 28). Dus zes dagen verzamelen en de zevende dag -de sabbat- samen met God rusten; genieten van wat je de dag daarvoor in je pannetje gedaan hebt.

De mensen die toch op de sabbat naar buiten gingen om manna te verzamelen, keerden onverrichter zake naar hun tenten terug (vs. 27).

Gelukkig hielden de meesten zich eraan: “Zo rustte het volk op de zevende dag” (vs. 30). Met dit praktisch onderwijs heeft God Zijn wetgeving met betrekking tot de sabbat voorbereid: “Gedenk de sabbatdag, dat u die heiligt”. De onderhouding van dit gebod is cruciaal gebleken voor het voortbestaan van Israël. Ondanks alle verval -ook van Israël-, staat dit gebod in de Joodse samenleving nog steeds overeind.

Verbondsteken

Je moet het eigenlijk een keer hebben meegemaakt: dat begin van de sabbat bij de westelijke muur in Jeruzalem; die geweldige vreugde die er dan heerst, wanneer de sabbat als een bruid wordt binnengehaald. “Ga, mijn geliefde de bruid tegemoet, laten wij de Sabbat welkom heten”, zo zegt een lied dat daarbij gezongen wordt.

In die beeldspraak van de sabbat als bruid zit de gedachte van een verbond. De sabbat wortelt in de schepping, maar wordt beleefd als een wettelijke vernieuwing van het 'huwelijksverbond met God'.

In Exodus 16 staat die verbondsge-dachte nog wat op de achtergrond. In hoofdstuk 20 vers 1 klinkt het met zoveel woorden: “Ik ben de Heere uw God”. Gedenkt daarom ook Mijn dag. De profeten worden niet moe om het telkens tegen het volk te zeggen: wie de rustdag van God niet res-

pecteert, verbreekt het verbond met God. Uiteindelijk heeft dat geleid tot wegvoering van Israël in de ballingschap.

Voor God en de naaste

Dat voor christenen de zondag als rustdag dient, heeft te maken met het heilsfeit van de opstanding van Jezus Christus op de eerste (of achtste) dag van de week. Het principe is hetzelfde: de gehoorzaamheid aan dit heilzame gebod van God om een rustdag te creëren in het ritme van de tijd. Een dag van ontmoeten, van niet per se iets te moeten. Een dag van ontmoeten ook, van God en van elkaar. Want naast God komt ook onze naaste in dit gebod aan bod.

Het is in Israël onbestaanbaar, dat iemand in zijn eentje de sjabbath viert. De eenzamen worden met name op de sabbat geplaatst in een huisgezin (vergelijk Psalm 68 vs. 7). Dan zal er shalom zijn voor iedereen: Sjabbath Shalom. Laten wij daarvan leren om ook de eenzamen op de rustdag van God niet te vergeten.

Universeel

In het sabbatsgebod dat tot ons komt klinkt ook het scheppingsmotief door (vergelijk Exodus 20 vs. 11). God rustte zelf ook op de zevende dag, nadat Hij gezien had dat het goed was. Zo nam Hij zelf ook ruim de tijd om te genieten

van wat Hij gemaakt had. De eerste volle dag voor Adam en Eva op aarde was de sabbat. De sabbat was er dus al, voordat God dit gebod op die eerste stenen tafel van de wet liet schrijven. Dat zegt ook iets over het universele van dit gebod. Het is een gebod dat de hele wereld, mens en dier, tot heil is. God wil niet dat wij ons doodwerken. Met de rusteloze 24x7 economie halen we onszelf de strop om de hals.

Messiaanse vervulling

Als er iemand is geweest die dit gebod heeft vervuld, dan is het die Ene volmaakte Israëliet, Jezus, de Messias van Israël en van de wereld. Jezus Christus heeft de werkelijke bedoeling van de sabbat opnieuw laten zien. Dat de sabbat is gemaakt voor de mens en niet de mens voor de sabbat.

De rustdag als teken en begin van de eeuwige sabbat. Een vleugje hemel op aarde... Daarom genas Hij juist op de sabbat zieken en deed andere wonderen op de sabbat om al iets van die volmaakte vrede en heilheid te laten zien.

Een voorteken ook van het koninkrijk van God, waarin niemand meer zal zeggen "ik ben ziek" (Jesaja 33 vs. 24). Met het oog daarop laat de Heilige Geest de schrijver van de Hebreeënbrief zeggen: "Laat ons dan ons beijveren" -laat ons alles op alles zetten- "om in die rust in

te gaan". Dat is de sabbatsrust die overblijft voor het volk van God.

En bij dat volk van God behoren allen uit Israël en de volken die de Heere Jezus Christus als hun Zaligmaker leerden kennen en geloven. De zonde heeft on-rust gebracht. Maar de Rustaanbrenger, Jezus, horen wij zeggen: "Ik ben het levende Brood, dat uit de hemel neergedaald is; als iemand van dit Brood eet, zal hij leven in eeuwigheid".

Dat is de Messiaanse vervulling van het sabbatsgebod.

Ds. A. Visser, Voorthuizen (deeltijd predikant te Garderen)

Ds. H. Korving heeft met een reisgezelschap het Shaare Zedek Ziekenhuis bezocht. "Met eigen ogen konden we de voortgang van de nieuwbouw van het kinderziekenhuis in ogenschouw nemen. Het wordt een prachtig geheel."

Van het bestuur

Vernieuwde discussie

Er zal altijd discussie blijven over de vraag hoe wij nu precies moeten denken over het Joodse volk, over de staat Israël, de omvang van het grondgebied, de politieke verhoudingen en keuzes die de Israëlische regering doet. Dat er een relatie is tussen land, volk en staat zullen weinigen betwisten, maar hoe die relatie precies is te beschrijven is een lastige opdracht.

Onlangs laaide de discussie weer op door de publicatie van het boek 'Christian Zionism Examined', geschreven door dr. S. Paas sr. Een Nederlander die een Engelstalig boek uitgeeft bij een Duitse uitgeverij over het Joodse volk. Het kan verkeren. Dezelfde auteur heeft samen met dr. Jos Strengholt (Caïro) een 'Open Brief over Israël aan Nederlandse Christenen' gepubliceerd. Daarin komt de boodschap van zijn boek in kort bestek naar voren.

Kort gezegd dient het Joodse volk na Pinksteren als ieder ander volk beschouwd te worden. Er zijn voor het Joodse volk geen landbeloften meer die vervuld moeten worden, want ze zijn vervuld ten tijde van Jozua. Er is geen verband tussen

de staat Israël en het Koninkrijk van God.

Voorgoed verbonden

Nu is het niet de bedoeling van ons blad en van onze stichting om zich te mengen in een polemiek. De opvatting die Paas typeert met christen-zionisme (mijns inziens een neologisme) kent zeker bedenkelijke uitlopers. Toch behoeft men geen zogenaamde christen-zionist te zijn of chiliast of dispensationalist om te kunnen vasthouden aan de Bijbelse gedachte dat God Zijn volk niet verstoten heeft. De kerk en Israël zijn voorgoed verbonden, waarbij Israël de olijfboom is, waarop zowel oorspronkelijke takken die afgebroken waren (Joden), als de takken van de wilde olijfboom (niet-Joden) worden ingeënt (Romeinen 11).

Verbondenheid tonen

Gelet op de geschiedenis heeft de christelijke kerk wel reden om zich bescheiden op te stellen richting het Joodse volk. Onze Zaligmaker was een Jood, naar Zijn menselijke natuur. Om die reden alleen al bestaat er een wezenlijke en diepe verbondenheid tussen kerk en Israël. Het zal er om gaan dat we die verbondenheid ook tonen.

Graag nodigen we u uit om te (blijven) participeren in het werk van onze stichting, die deze verbondenheid en solidariteit concreet wil maken door de steun aan het Shaare Zedek Ziekenhuis te Jeruzalem. Uw gebed, uw meeleven en uw gaven zijn onmisbaar.

Onlangs had ik het genoeg met een reisgezelschap het ziekenhuis te bezoeken. Met eigen ogen konden we de voortgang van de nieuwbouw van het kinderziekenhuis in ogenschouw nemen. Het wordt een prachtig geheel. We hebben een speciaal project gekozen in relatie tot de afdeling waar jonge kinderen nierdialyse ontvangen. Daaronder zijn overigens veel Arabische kinderen.

Uw donatie aan dit project is een investering in het welzijn van het Joodse volk en een bijdrage aan een vreedzaam samenleven van de verschillende bevolkingsgroepen in Israël.

Graag wekken we u op mee te bouwen en zodoende uw verbondenheid aan Israël gestalte te geven.

Met een hartelijke groet,
Ds. H. Korving, voorzitter

Een levensader voor honderden kinderen, elk jaar!

In het huidige ziekenhuis is de afdeling kindernierziekten gesitueerd op de 6^e verdieping. Deze afdeling staat onder supervisie van Prof. Yaacov Frishberg. De afdeling behandelt kinderen met een grote verscheidenheid aan nierziekten, vanaf begin tot volwassenheid.

Een aanzienlijk deel van de beschikbare middelen wordt besteed aan het behandelen van kinderen waarbij substitutietherapie als chronische dialyse en niertransplantatie noodzakelijk is.

De afdeling bestaat uit drie eenheden:

1. Hemodialyse

Deze eenheid biedt dialyse in het ziekenhuis, ten minste drie keer per week voor elke patiënt.

2. Peritoneale dialyse-service

De dialyse wordt toegediend door ouders thuis, ondersteund door voortdurende instructie en het nauwlettend volgen door gespecialiseerde verpleegkundigen.

3. Nefrologie dagziekenhuis en kliniek

Hier worden intraveneuze medische behandelingen, klinische

diagnostische onderzoeken en follow-up van kinderen die multidisciplinaire verzorging nodig hebben uitgevoerd. Het overgrote deel van de kinderen die deze afdeling bezoeken hebben niertransplantatie ondergaan of kampen met chronische nierziekten.

In dit zogenaamde 'dagziekenhuis' van de nierafdeling wordt bijzonder aandacht besteed aan de identificatie van nierziekten met een genetische achtergrond, naast de diagnose en behandeling van kinderen met hoge bloeddruk en nierstenen.

Onderzoek

De afdeling Kindernierziekten heeft een eigen laboratorium. Studies richten zich onder andere op identificatie van de genetische basis van kindernierziekten, ter verbetering van de kennis van de fysiologie van de nier. Dit resulteert in de verbetering van zorgplannen.

Verschillende klinische studies zijn momenteel aan de gang, waaronder het verkennen van de unieke aspecten van chronische nierziekten bij kinderen en degenen die niertransplantatie hebben ondergaan, met inbegrip van:

1. Risicofactoren voor hart- en vaatziekten onder kinderen die lijden aan chronische nieraandoeningen en degenen die niertransplantaties hebben ondergaan.
2. Hartfunctie en vasculaire toestand van kinderen en jong volwassenen die lijden aan chronische nierziekten.
3. Calcium, fosfaat en vitamine D stoornissen bij kinderen met chronische nierziekten.

Een levensader voor honderden kinderen, elk jaar! is de benaming van het project 2012/2013 waar uw gaven voor worden gevraagd en die bestemd zijn voor de bouw van het nieuwe kinderziekenhuis. Het gaat daarbij met name om de investering voor de nierdialyseafdeling.

Van het aantal kinderen dat dialyse ontvangt is 60 procent van Palestijnse afkomst. Ouders zijn veelal onverzekerd of onvoldoende financieel daadkrachtig om in het 'eigen gebied' te worden geholpen. Helpt u mee ook deze Palestijnse kinderen een toekomst te geven?

Samen zingen vo

Mogen wij u weer ontmoeten op de Shaare Zedek Familiedag in Katwijk? U bent van harte welkom op zaterdag 8 juni 2013.

In 2009 en 2010 vond een massale Shaare Zedek koor-samenzang plaats in Katwijk. Honderden koorleden en belangstellenden namen er aan deel. De reacties waren overweldigend. De massale samen-zang, buiten op de Boulevard, en de slot-bijeenkomst in de Nieuwe Kerk waren hoogtepunten.

De vele positieve reacties geven aanleiding om op DV zaterdag 8 juni 2013 een vervolg te geven aan dit geweldige zangfeest dat plaatsvindt in de Nieuwe Kerk en rondom de Oude Kerk in de open lucht op de Boulevard.

Wij nodigen u van harte uit om samen met de aanwezige koren invulling te geven aan dit grootse zangevenement. Het programma staat in het teken van Alpha&Omega, een programmavullend werk dat in opdracht van het Shaare Zedek Koor geschreven is. Het is zowel geschikt voor koor als samen-zang. Een aantal koralen hieruit gaan we met een groot koor van 1.500 stemmen zingen. Een muzikale reis vanuit de ballingschap door de woestijn naar het beloofde land. Een samenspel waar iedere zanger en elke bezoeker in meegenomen zal worden. In Word

Wordt u ambassadeur van Shaare Zedek?

Het bestuur van de stichting Shaare Zedek is op zoek naar mensen die het Shaare Zedek Ziekenhuis willen presenteren op een ouderenmiddag, verenigingsavond, gemeenteavond of voor leerlingen van de basisschool.

Presentaties worden vooral gegeven in de periode september-november en februari-mei. Voorlichting wordt gegeven met behulp van een Powerpoint presentatie. Vanzelfsprekend is ondersteuning en voorlichtingsmateriaal beschikbaar.

Heeft u interesse?

Weet u zich verbonden met Israël en betrokken op ons ziekenhuis? Heeft u wat vrije tijd beschikbaar? Meldt

u dan aan voor dit mooie werk. Het is de bedoeling om voor de verschillende regio's in ons land een 'ambassadeur' te kunnen aanstellen. Zo heeft u uw eigen regio en wordt de reistijd beperkt.

Aanmelden en informatie

Wilt u direct reageren of eerst meer informatie over de functie? Neem dan contact op met de heer H. Geluk. De gegevens vindt u in de colofon.

Presentaties

De afgelopen periode waren er presentaties voor gemeenteavonden, verenigingen, ouderenmiddagen en PCOB's. Velen maakten kennis met het ziekenhuis door middel van beeld en gesproken woord. De presentaties worden zeer gewaardeerd. De gasten kijken in de 'keuken' van het Shaare Zedek Ziekenhuis en ervaren de bijzondere positie die dit ziekenhuis inneemt zowel op het gebied van de beschermwaardigheid van het leven als de functie die het ziekenhuis kenmerkt op het gebied van spoedeisende hulp.

De ouderenmiddag van de Hervormde Gemeente in Gouderak werd niet alleen (in)gevuld door een presentatie over het ziekenhuis maar er was nog iets extra's!

De 'Gouderakkertjes', een jongerenkoor onder leiding van een dirigent en met begeleiding van een pianist, zongen enthousiast psalmen en liederen. Natuurlijk ook afgewisseld met samen-zang. Zo waren oud én jong betrokken. Een mooiere omlijsting van de middag is haast niet denkbaar. Een maaltijd ter afsluiting zette de puntjes op de 'i'.

De collecte was bestemd voor de bouw van het nieuwe kinderziekenhuis.

Voor informatie over een presentatie: neem contact op met de heer H. Geluk. Adresgegevens in de colofon.

or het ziekenhuis

en Muziek! Traditionele samen- zang met betrekking tot Israël zingen we 's middags bij de Oude kerk aan de boulevard. De samen- zang wordt begeleid door koperblazers.

Op deze plaats zal zang en muziek worden uitgedragen

over boulevard, strand en zee. Uw inbreng en betrokkenheid mag gehoord en gezien worden op deze unieke dag waarin we met velen onze verbondenheid met Israël en in het bijzonder het Shaare Zedek Ziekenhuis tonen.

In het volgende nummer van Shaare Zedek Nieuws leest u nadere informatie. Noteer alvast in uw agenda datum en tijd: zaterdag 8 juni 2013

Openingsprogramma: 10.00-11.15 *Nieuwe kerk*
Openluchtsamen- zang: 12.00-13.15 *Boulevard (Oude kerk)*
Ontmoeting: 13.30-14.30 tijd voor ontmoeting en het nuttigen van broodjes/koffie/thee/frisdrank *rondom de Oude kerk*
Slotbijeenkomst: 15.00-16.00 *Nieuwe kerk*

Toegang gratis. Collecte voor het Shaare Zedek Ziekenhuis.

Spontane acties voor het ziekenhuis

De familie Van der Heiden uit Lekkerkerk mocht hun 50-jarig huwelijksfeest vieren. De 'envelop' was bestemd voor het ziekenhuis. De kleindochter van de familie Van der Heiden heeft in familieverband het ziekenhuis bezocht en het bedrag van 800 euro symbolisch overhandigd.

Een bijzonder moment voor het reisgezelschap en natuurlijk ook voor het ziekenhuis. Deze persoonlijke over-

handiging benadrukt nog eens des te meer de binding tussen de donateurs en het ziekenhuis.

Het bedrag komt geheel ten goede aan het project 'Een levensader voor honderden kinderen, elk jaar!' Het reisgezelschap heeft met eigen ogen de ontwikkeling van de nieuwbouw van het kinderziekenhuis mogen zien en dat de besteding van de gelden op de juiste plaatst terecht komen.

Shaare Zedek Koor

Concertagenda

Zaterdag 12 januari 2013
Alblasserdam, Grote Kerk

Nieuwjaarsconcert
Aanvang: 19.30 uur

Nieuws het

Ablatiebehandeling bij hartritmestoornis

Het Shaare Zedek Ziekenhuis heeft als eerste ziekenhuis in Israël een nieuw behandelprogramma geïntroduceerd voor patiënten met hartproblemen. Cardiologen maken gebruik van een kleine ballon gevuld met helium om het hartspierweefsel te vernietigen dat een te snelle hartslag veroorzaakt.

Deze procedure wordt tot op heden wereldwijd slechts in 200 medische centra uitgevoerd bij 20.000 patiënten met boezemfibrilleren. Aangenomen wordt dat deze methode sneller en effectiever is dan de methode met warmte. Het ballonnetje wordt ingebracht via een ader in de lies. De lege ballon wordt ingebracht via een katheter op de overgang tussen de longader en de linker hartkamer. Dit is de plek waarvan men denkt dat onregelmatige elektrische activiteit veroorzaakt wordt waardoor het hart veel te snel klopt.

Dr. Aharon Medina, hoofd van de Afdeling 'electrophysiology' van het Shaare Zedek Zieken-

huis, heeft het gebruik van deze methode geleerd in Boston, nadat hij jarenlang de warmte techniek toegepast heeft. De prijs van zo'n ballon bedraagt \$ 5.000. Dit is iets duurder dan de ballonnen voor de warmte techniek.

Prof. Dan Tzivoni, hoofd van de afdeling cardiologie van het Shaare Zedek, vertelt dat 'koude' ablatie een goede oplossing is. Mocht de koude ablatie op een verkeerde plaats uitgevoerd worden, kan het opnieuw gedaan worden zonder blijvende schade. Bovendien, zoals een koude vinger kleeft aan een glas, kleeft gekoelde helium aan het kloppende hart, waardoor het apparaat stabiel is en ziek weefsel gemakkelijker kan worden verwijderd. Het hartweefsel wordt in een ringvorm verwijderd, terwijl bij de andere methode puntsgewijs weefsel weggenomen wordt.

Bij patiënten met boezemfibrilleren kan het hart meer dan 200 slagen per minuut hebben, zegt Prof. Tzivoni. Deze patiënten lij-

den hierdoor aan een chronische vermoeidheid, ademhalingsproblemen en zuurstofgebrek van de hartspeer. Het kan ook leiden tot een beroerte of in het ergste geval tot overlijden.

Deze hartafwijking komt meer voor bij ouderen, 8 procent van de mensen van 80 jaar en ouder heeft hier last van, tot op heden betreft het 70.000 Israëli's.

Ablatie

Ablatie is het wegbranden van cellen in de hartwand om een afwijking in het prikkelgeleidingsstelsel te behandelen. Zo'n afwijking kan een hartritmestoornis veroorzaken. Elektrische prikkels zorgen ervoor dat het hart zijn werk doet. Bij ritmestoornissen ontstaan er prikkels op verkeerde plaatsen of volgen prikkels een verkeerde route in het hart. Als medicijnen onvoldoende helpen tegen het boezemfibrilleren, kan ablatie een goede methode zijn om hartritmestoornissen te voorkomen.

uit ziekenhuis

Verpleegkundigen uit 1962 vierden 50^e verjaardag

Het Shaare Zedek Ziekenhuis treft voorbereidingen voor een reünie voor de verpleegkundigen uit 1962. De opleiding tot verpleegkundige van het Shaare Zedek Ziekenhuis zet zich al jarenlang in en ook nu anno 2012 voor de volgende generatie verpleegkundigen.

Het is opmerkelijk dat bijna alle vijftien verpleegkundigen die in 1962 afstudeerden nog steeds in de gezondheidszorg werken. Een van de vijftien verpleegkundigen woont nu in de Verenigde Staten, maar wil de reünie graag bijwonen. Tijdens de reünie worden video's getoond met opnames uit die periode.

Het evenement wordt georganiseerd door Esther Kovalio, zij studeerde af in 1962 en is nog steeds in dienst bij het Shaare Zedek Ziekenhuis als directeur Bureau Risk Management. Het doel van de reünie is om de vele gezichten van de gezondheidszorg toen, 1962, te laten zien, maar ook de verschillen tussen de verpleging van toen en nu, anno 2012.

Op de vraag om de veranderingen binnen haar specialisme te beschrijven, antwoordt ze dat het vooral te duiden is in procedurele zaken, technologische vooruitgang en de zorg voor de patiënt. Ze wijst op zaken als het geven van een injectie bij een patiënt. In 1962 duurde dit 15 minuten. Nu

wordt de hele procedure in een paar seconden afgehandeld, vanwege de hedendaagse apparatuur en aandacht voor hygiëne en sterilisatie.

“Maar, ondanks de vele veranderingen zijn er ook bepaalde professionele zaken te noemen die hetzelfde gebleven zijn, in het bijzonder bij het Shaare Zedek Ziekenhuis”, zegt Kovalio. Ze vervolgt: “hoe wij omgaan met onze patiënten, wij zien naar hen om met mededogen, dragen zorg voor geest en lichaam. Onze verpleegkundigen schenken, naast de prioriteit van de behandeling, aandacht aan het emotionele welzijn van de patiënt. Dit blijft een punt van aandacht ook in de opleiding van nu.” Een klas in 1962 bestond uit studenten van 16 of 17 jaar oud. Deze vrouwen mochten niet trouwen, totdat zij klaar waren met hun studie. De klas was een goede afspiegeling van de Israëliëse samenleving in die tijd: bijna alle studenten waren in het buitenland geboren en arriveerden via de Israëliëse kust tijdens de massale immigratie van de jaren 1950 uit Europa en Noord-Amerika.

“Onze levens als studenten waren hierdoor zo met elkaar verweven dat we ieder moment met elkaar doorbrachten, zowel tijdens schooluren als daarbuiten. Dit alles gaf ons een zeer speciale en hechte band. En nu, een halve eeuw later, zien we er allemaal naar uit elkaar weer te zien en elkaars verhalen te horen”, zegt Kovalio.

Waardeloos wordt waardepapier

ten bate van hulp aan de medemens waar ook ter wereld

Klaas Maat verzamelt al jaren alles wat te maken heeft met blik, aluminium, koper. Kortom alles van metaal of waar metaal aanzit. Afgedankte computers, huishoudelijke apparatuur en plastic doppen is een aparte afdeling. Plastic doppen waarin een driehoekje en de nummers 2-4 of 5 staan zijn recyclebaar. De opbrengst is € 0,22 per kg en dat gaat naar het instituut waar blindengeleidehonden worden opgeleid.

Het begon in 2004 op kleine schaal in de eigen omgeving. Hij toog met een prikker aan 't werk en hield een gedeelte van de woonomgeving op eigen houtje schoon. Met name lege blikjes vormden de basis voor de activiteiten die zich vanaf 2009 alsmat uitbreiden. De schoonprikactie was een voorbeeldfunctie en nadat Klaas bij grote verrassing de speld ZwerfAfvallPakker door de burgemeester werd opgespeld, was bekendheid een feit.

In rap tempo verzamelden scholen, particulieren en bedrijven de lege blikjes en ander waardeloos materiaal dat Klaas naar klasse sorteert en vervolgens slijt aan de ijzerhandel. De opbrengst komt volledig ten goede aan Goede Doelen. Deze ontvangen op regelmatige basis een

evenredig deel van de opbrengst voor hun activiteiten. Recent ontving de Stichting Shaare Zedek een bedrag van € 500,- voor de bouw van het nieuwe kinderziekenhuis en dan met name de dialyseafdeling. Waardeloos wordt omgezet in Waardepapier: onmisbare bouwstenen voor de hulp aan kinderen. Vanaf 2009 t/m 2011 werd 131.000 kilo opgehaald en dat leverde een bedrag op van € 32.100. In 2012 is t/m oktober al 50.000 kg opgehaald met als resultaat € 16.000 voor de Goede Doelen.

Particulieren weten de weg naar 'Hier is het' te vinden. Men dumpst het materiaal in een van de twee kruiwagens naast de woning of, wordt Klaas gesignaleerd, direct in de garage afgeleverd. Scholen en bedrijven worden eenmaal per week op een vast tijdstip bezocht. De daar aanwezige container wordt geleegd in de aanhangwagen. Particulieren in de omgeving weten het tijdstip en droppen hun verzamelde spullen erbij. Onderwijzer Piet Prins was een van de eerste initiatiefnemers. Tijdens de aardrijkskundeles voor groep 7 waarin het Ruhrgebied, grondstoffen en milieu ter sprake kwamen, werd het idee geboren alle materiaal te gaan verzamelen en op

deze wijze een steentje bij te dragen ten gunste van het milieu, recycling en grondstoffen en tenslotte het resultaat ook nog eens om te zetten voor de medemens. Veel scholen hebben dit initiatief overgenomen! Ouders zijn positief betrokken, klassen gaan soms ook zelf verzamelen. In een aantal gevallen fungeren particulieren als verzamelpunt voor de directe omgeving. Ook hier wordt wekelijks de container geleegd. De kok in het verzorgingstehuis zet niet alleen de inhoud van een blik om tot een smakelijke maaltijd maar verzamelt de lege blikken om iemand die honger lijdt van voedsel te kunnen voorzien. Tweemaal eten ontvangen! Garagebedrijven leveren maar al te graag de afgedankte uitlaten of andere onderdelen voor het goede doel.

Klaas heeft een diepe wens dat dit initiatief in iedere woonplaats wordt opgestart. Als u interesse heeft om deze activiteit ook op te pakken, kunt u hem altijd bellen voor informatie. Natuurlijk kunt u uw materialen ook bij Klaas afleveren.

Helpt u ook mee?
Klaas Maat, Schapedrift 17
Hardinxveld Giessendam
Tel. (0184) 61 41 67

Van uw penningmeester

In het vorige nummer van Shaare Zedek Nieuws heeft u kunnen lezen dat wij een bedrag van € 60.000.- hebben overgemaakt aan het ziekenhuis. Inmiddels hebben wij de kwitantie voor deze gift vanuit het ziekenhuis te Jeruzalem ontvangen.

In een bijgesloten schrijven vermelden zij: "Once again I would like to thank you on behalf of Shaare Zedek for your continued support of our Medical Centre". In het Nederlands vertaald: Opnieuw willen wij u namens het ziekenhuis hartelijk bedanken voor de voortdurende ondersteuning voor het Medische Centrum.

Op de kinderafdeling is een grote behoefte aan nieuwe nierdialyse apparatuur. Deze apparatuur is heel kostbaar en wordt niet door de Is-

raëlsche overheid vergoed. Daarom is onze slogan voor het huidige project: "Een levensader voor honderden kinderen, elk jaar!"

Met vrijmoedigheid willen wij u vriendelijk vragen om uw gift voor deze belangrijke apparatuur over te maken op onze bankrekening nummer 43 64 27 060. Wij hopen dan ook met uw steun dit mooie project DV medio volgend jaar te mogen afronden. Daarna zullen wij opnieuw een beroep op u doen om nieuwe apparatuur voor het kinderziekenhuis te kunnen / mogen financieren.

Namens het bestuur wensen wij iedere donateur, geldgever (-geefster) of instelling gezegende Kerstdagen en Gods zegen voor het jaar 2013.

C. den Hertog, penningmeester

Lijfrenteschening, iets voor u?

Voor de Stichting Shaare Zedek vormen collecten, giften en legaten een wezenlijk onderdeel van de onmisbare financiële steun aan het ziekenhuis.

Wij willen u, als donateur, ook attenderen op de mogelijkheid van een lijfrenteschening. Ook dit is een van de manieren om een goed doel te steunen.

Bij een lijfrenteschening betaalt u jaarlijks eenzelfde bedrag aan de Stichting Shaare Zedek. De termijn is minimaal 5 jaar. De lijfrenteschening is elk jaar aftrekbaar van de inkomstenbelasting.

Shaare Zedek is een ANBI

De Stichting Shaare Zedek is door de Belastingdienst als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) erkend en voldoet hiermee aan de eisen.

De lijfrenteschening wordt in een notariële akte vastgelegd. De afwikkeling hiervan wordt voor rekening van de Stichting Shaare Zedek genomen.

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de heer H. Geluk. De gegevens kunt u vinden in de colofon.

BESTUUR

Voorzitter

Ds. H. Korving, Urk

Secretaris

Mw. G.H. Gijsbertsen-Voortman, Apeldoorn

Penningmeester

C. den Hertog, Houten

Algemeen adjunct

Ds. J.C. Schuurman, Harderwijk

Overige bestuursleden

Mw. J.M. van den Berg, Rijswijk
H.J. Goudriaan, Capelle aan den IJssel
L.H. Trouwborst, Hoornaar

SECRETARIAAT

Gen. van Heutszlaan 118,
7316 C K Apeldoorn
T 06 - 41 644 848
E hg@solcon.nl

ADMINISTRATIE

C.H. Kleinbloesem
Andante 20, 2925 AB Krimpen a/d IJssel
T 0180 - 51 42 52
E shaarezedek@planet.nl

VOORLICHTING

H. Geluk
Kloet 3, 3371 HL Hardinxveld-Giessendam
T 0184 - 61 26 32 b.g.g. 0651 236 636
E info@shaarezedek.nl
W www.shaarezedek.nl

GIFTEN

Gironummer 4295426 t.n.v. St. Shaare Zedek, Houten
Bankrekeningnummer 4364.27.060
ABN AMRO, Houten

LEGATEN

Indien u St. Shaare Zedek in uw testament wilt gedenken, kan de schenking als volgt worden omschreven: Ik legateer vrij van rechten aan de St. Shaare Zedek, gevestigd te Apeldoorn, een bedrag groot € .....

GRONDSLAG EN DOEL

De stichting verricht haar werkzaamheden in gehoorzaamheid aan Gods Woord, opgevat naar de Drie Formulieren van Enigheid. De stichting stelt zich ten doel om vanuit Nederland meer bekendheid te geven aan het Shaare Zedek Hospital te Jeruzalem en dit financiële en morele hulp te verlenen. Zij stelt daarbij als voorwaarde, dat genoemd ziekenhuis medische hulp verleent aan alle mensen van welke huidskleur, nationaliteit of religie zij ook mogen zijn. Vereiste voor de te geven hulp is, dat in genoemd ziekenhuis het leven van de conceptie tot de dood wordt beschermd. De stichting staat onder toezicht van de Raad voor de Financiële Betrouwbaarheid.

Israëltreizen

met een bezoek aan het Shaare Zedek Ziekenhuis

Vanaf 2010 zijn er minimaal vier Israëltreizen per jaar die ook het ziekenhuis aandoen. Dit op verzoek van donateurs die ook graag nader willen kennismaken met het ziekenhuis. Deze reizen worden uitgevoerd door Amicitia Reizen.

Ook voor DV 2013 staan er weer reizen gepland. Indien u interesse in een van deze reizen heeft, neemt u hiervoor contact op met Amicitia. Met uw vragen over het bezoek aan het ziekenhuis kunt u de heer H. Geluk benaderen.

De volgende reizen bezoeken DV in 2013 het ziekenhuis.

13-27 maart

Van Dan tot Eilat

2-16 april

Van Dan tot Eilat

15-26 april

Israël en de Landpalen van Dekapolis, o.l.v. dhr. J. Molenaar

9-20 september

Kanaän, Moab en Dekapolis

2-12 september

Israël met bezoek aan Messiaanse Gemeenten, o.l.v. ds. A.D. Goijert

De reizen zijn divers in programma zodat er voor ieder keus is. Daarnaast treft u een tweetal reisimpresies aan van deelnemers.

Amicitia Reizen

Veersedijk 95,

3340 AG Hendrik Ido Ambacht.

Telefoon: 078-684 53 53

Internet: www.amicitia.reizen.nl en

E-mail: info@amicitia.nl

Rondreis door Israël en Jordanië

Met Amicitia vriendschapsreizen hebben we onder leiding van dominee Korving een rondreis gemaakt door Israël en Jordanië. De reis heeft veel indruk op ons als groep gemaakt. We hebben Jeruzalem bezocht met de bekende plaatsen zoals de Klaagmuur, de Olijfberg en Gethsemané. Je kan heel stil worden wanneer je beseft dat Jezus daar gelopen heeft en ook geleden heeft onder menselijke doodsangst. Het was fijn om op de plekken uit de Bijbel, ook de Bijbel open te mogen slaan samen met de dominee. Op deze manier hebben de gebeurtenissen uit de Bijbel een beter beeld gekregen. Het drijven in de dode zee was één van de hoogtepunten die we hebben beleefd, nadat we de imposante Masada bezocht hadden.

We werden hartelijk welkom geheten in het Shaare Zedek Ziekenhuis voor een rondleiding aldaar. Zo zagen we dat alle afdelingen volgens de hoogste standaard ingericht waren. We keken allemaal op toen we hoorden, dat er wel veertig baby's per dag geboren worden in het ziekenhuis! Een extra vleugel voor de zorg van deze kinderen is dan ook geen overbodige luxe.

In Jordanië mochten we uitkijken over het beloofde land vanaf de berg Nebo. We konden ons op deze manier voorstellen hoe Mozes een blik kreeg over het beloofde land. De stad Petra was zeer indrukwekkend om te zien. Alle handelaren die je wat willen verkopen en de drukte van alle paarden en kamelen

die als taxi fungeren, waren een belevens op zichzelf! Eenmaal terug in Israël zijn we met een boot op het meer van Galilea gaan varen. Je kon je voorstellen dat de storm over de bergen heen komt en zo het water ruw kan maken. Kapernaüm en de berg der zeven zaligsprekingen ontbraken niet aan de reis. Aan het einde van de reis konden we zeggen dat we veel ervaringen mochten opdoen, een indrukwekkende reis die niet gauw vergeten zal worden!

Verdiepingsreis

De meeste reisgenoten hadden Israël al meerdere keren bezocht en was er behoefte om plaatsen en/of personen te ontmoeten die nog meer achtergrondinformatie toevoegden. De reis stond onder leiding van dr. Van Campen. Op de Sabbat werden twee synagogen bezocht en uitleg over de gebruiken en gezongen liederen gegeven. Een lezing van een rabbi over de Sabbat maakte indruk. Het leerdoel hiervan was dat we moeten leren wandelen in plaats van lopen en dat dit met name op de Sabbat ervaren maar ook voortdurend geleerd moet worden. We kregen ook nog een stukje huisgodsdienst mee. Deze reis is qua reisafstand zo beperkt als mogelijk gehouden om zoveel mogelijk speciale plaatsen te bezoeken. De omgeving rondom de berg Ebal en Gerizim bijvoorbeeld. Een bezoek aan het ziekenhuis was ook in dit programma opgenomen.

Misschien mogen wij u ook volgend jaar op een van de reizen ontmoeten?